

ИНСТИТУТ ПО ФИЛОСОФИЯ И СОЦИОЛОГИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

УТВЪРДИЛ:

Директор на ИФС

проф.дсн Емилия Ченгелова

**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

НАУЧНА ОБЛАСТ: **2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ**

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: **2.3. ФИЛОСОФИЯ**

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: **ФИЛОСОФИЯ НА РЕЛИГИЯТА И
РЕЛИГИОЗНАНИЕ.**

ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН: **ДОКТОР**

НИВО ПО НКР:

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **ДОКТОР ПО ФИЛОСОФИЯ**

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: **3 /три / или 4 /четири/ ГОДИНИ**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **РЕДОВНА / ЗАДОЧНА**

САМОСТОЯТЕЛНА(до 5)

КВАЛИФИКАЦИОННАТА ХАРАКТЕРИСТИКА
е въведена с ПЛАНА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПРЕЗ: 2019
г. - 2023 година.

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМАТА

Специалността по професионално направление 2.3. „**Философия**” предлага програма за обучение на докторанти в образователната и научна степен „Доктор” към Секция **Религия, вявания, светоглед**: в научната специалност: „**Философия на религията и религиознание**”. Програмата е предназначена за магистри, които са завършили философия, но също така и широк кръг хуманитарни специалности – теология, история, психология или социология. В определени области и проекции тя е подходяща и за студенти от природо-научните специалности.

Програмата цели развитие на иновативно теоретичното мислене, познаване на световните религии, традиционните национални и европейски ценности; изследване на логиката и съдържанието на метафизичните религиозни доктрини и как те влияят на поведението, мисленето и светогледа; как се използват при социалните функции на религията. Програмата е насочена също и към прогнозиране на бъдещи събития, анализ на религиозни, геостратегически и културни явления и процеси.

Използват се съвременни изследователски подходи, методи и форми на философстване. Чрез обучението се осигурява разширяване на фундаменталната теоретико-професионална подготовка чрез разработване на дисертационен труд по основополагащ или приложен проблем за науката и обществената практика в съответствие с високите съвременни изисквания и необходимостта от непосредствено обвързване на научната теория с духовните предизвикателства на епохата.

Целта на философската колегия в ИФС-БАН е да утвърди докторантурата като основна форма за организирана подготовка на висококвалифицирани кадри в областта на философията. В духа на изискванията на Болонския процес учените по философия последователно работят за задълбочено усвояване от страна на докторантите на систематизирани знания в областта на „**Философия на религията и религиознание**.” и за овладяване на основните умения и методи за самостоятелни научни изследвания. Това е част от нашето вписване в духа на Европа. Акцентът при обучението на докторанти се поставя и върху изграждането на способности за критическо философстване, оценяване и синтез на глобалистки, постмодерни и всички нови идеи, интерпретации и подходи във философските изследвания. Внимание се отделя на формирането на докторантите като млади учени, притежаващи способността свободно да комуникират с колеги от професионалната общност, както и с по-широка аудитория. Последното е от особена важност предвид спецификите на региона и, по-общо, спрямо нивото на развитието на България като страна-членка на Европейския съюз.

2. ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Целта на докторантурата по научната специалност -Философия 2.3 -, **Философия на религията и религиознание.** ” е да бъдат подготвени висококвалифицирани и с достатъчен научен потенциал кадри, които със знания и научно-изследователски умения да допринасят за развитието на духовността в България и формиране на солиден научен и философски светоглед.

Докторантите се подготвят за работа с класически и модерни текстове и съчетават традицията с новаторството. Тяхната насоченост е теоретичното изследване с възможности за преподаване на знанията. Формирането на иновативно мислене е основен приоритет на програмата.

Защитилите докторска степен могат да се реализират в много области на съвременния живот у нас и чужбина: наука, образование, културна сфера, управленски дейности, проектна дейност, държавна администрация и мн. др.

3. ОБЩА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

В теоретичен план докторската програма по „**Философия на религията и религиознание.**“ е необходима и актуална. "**Философията на религията**" не може да се отдели от "**религиознанието**", защото предметът на изследване трябва да се познава, преди да се анализира и интерпретира! : Не дублира теологията, която е един от многото предмети на изследване, а обхваща и проследява историята и съвременното състояние на религиите доктрини и движения; логиката и метафизиката на светогледа с философска система от категории, с изводимост на понятията, доказателства и опити за създаване на цялостна светогледна и методологична система. **Дава системни знания** по: логиката и метафизиката на религиозната философия, светогледа с философска система от категории, с изводимост на понятията и доказателства; прави сравнително религиознание.. В **специализиран план** докторантите, изучаващи се в докторската програма, имат **възможност за запознаване** с всички световни религии и техните деноминации - юдаизъм, християнство, ислям, будизъм и хиндуизъм; с религиозната философия, историята на религиите и история на религиозната философия, с традиционните културни ценности на България, Европа и света. Могат да анализират религията с философска методология, категории и принципи; да прогнозират бъдещи събития и състоянието на отношенията между световни религии, религиозните конфликти, социокултурните и цивилизационни модели и персонално поведение, както и да изградят една приложима система от ценности и философско-научен светоглед .

4. УСВОЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА

4.1. Знания (теоретически и/или фактологически)

Докторантите, завършили докторската програма по „**Философия на религията и религиознание**“ трябва да притежават систематизирани знания в областта на история и съвременна философия, световни религиозни доктрини и практики, и прилагане на критичен анализ към светогледа и поведението. Да са овладели методи, свързани с реализацията на научно изследване по философия. Придобиване на знания на най-високо равнище в областта на философията, както и в близки хуманитарни области, да притежават способност за разширяване и проблематично изменение на съществуващи знания в областта на философията, религиозните и културни традиции и новаторства, в други близки научни области.

4.2. Умения (познавателни и/или практически)

Умение за осъществяване на интердисциплинарна методология за изследване в областта на хуманитаристиката. Докторантите, завършили докторската програма по „**Философия на религията и религиознание**“ трябва да умеят да осъществяват критични изследвания и свободно да боравят с философските категории, логика, познавателни процедури и методология. Чрез тях трябва да умеят професионално да анализират и прогнозираят религиозни вярвания и светогледни доктрини. Да притежават умения за разширяване и преодоляване на критични проблеми в областта на проучването, както и да се развиват иновативни теоретични решения. Да опазват културното наследство на Европа.

4.3. Самостоятелност и отговорност

Докторантите в програмата трябва да създават и интегрират нови знания, включително чрез теоретичен синтез, прогнозиране и самостоятелност при изследването, както и да разширяват обхвата на философската теоретизация чрез адаптация в актуалната проблематика и разширяване на кръга от изследвани проблеми. Да притежават самостоятелна преценка за постигнатите резултати от изследваната философска проблематика. Да притежават способност за адаптация в съвременния изследователски процес.

4.4. Компетентност за учене

Докторантите в програмата трябва да покажат капацитет за систематично философско придобиване на знания и тяхното осмисляне и разбиране. Да показват компетенции в разбирането за научно изследване, публикационна активност и ориентация в съвременните библиографски и наукометрични системи.

4.5. Комуникативни и социални компетентности

Докторантите трябва да демонстрират компетенции за концептуализация и осъществяване на проекти за нови знания, както и прилагане и разбиране на най-модерните теоретични достижения с областта на философското знание. Да притежават висока компютърна грамотност и езикова компетентност, която да позволява свободния обмен на теоретичен материал и разпространение на идеи.

4.6. Професионални компетентности

Докторантите в програмата по „Философия на религията и религиознание“ трябва да разбират в детайли техниките за прилагане на научно и академично изследване. Да има компетентна преценка по сложни въпроси в областта на философията и философията на религията и светогледа, дори и в отсъствието на пълни данни. Да представят систематично идеите си и да извежда, доказват и проблематизират философски концепти пред специалисти и неспециалисти в областта. Да притежават способност да продължават изследванията си в съответната философска област на по-сложни концептуални равнища като допринасят за развитието на нови идеи и теоретични методи.

5. СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Придобилите ОНС „доктор“ по „Философия“ към докторска програма по **Философия на религията и религиознание** да имат следните възможности за професионална реализация:

В системата на Министерство на образованието, младежта и науката:

Специалисти по обществени науки и религиозни специалисти.

Изследовател в структурите на висшето образование

Преподавател във висше училище;

Експерт към регионалните инспекторати по образование и култура по въпросите, свързани с хуманитарното образование и формите на неговото социално приложение;

Експерт в общински отдел „Образование“;

Консултант и организатор на социални и културни дейности в неправителствени и благотворителни организации и в системата на непрекъснатото образование;

Аналитичен специалист в образованието като изследовател в областта на философията и гражданското образование.

В системата на Министерство на труда и социалната политика като:

Експерт в общинските комисии за образование и култура и към общинските дирекции

Други: Преподавател по философски дисциплини в елитни колежи и гимназии.

Консултант на държавни органи и неправителствени организации и такива с идеална цел.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които завършилите ОНС „доктор“ по „Философия“ могат да заемат са:

- единична група 2310 – Преподаватели във висши училища;
- единична група 1223 – Ръководители на научноизследователска и развойна дейност;
- единична група 1345 – Ръководители в образованието;
- единична група 3435 – Други приложни специалисти в областта на изкуството и културата.

Ръководител на секция „Религия, вявания, светоглед“:

/Проф.дфн. Ст.Пенов/

**Квалификационната характеристика на успешно завършилите ДП “Философия на религията и религиозниения” е приета с Решение НС на ИФС, Протокол No18 / 24.10.2023г. т.7*